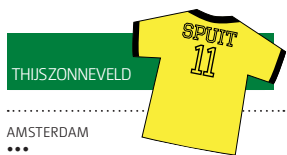

Doping Bloedpaspoort

Op naar de rechter voor bingo

Leuk spel, **bingo**. Beetje met cijfertjes goochelen en hopen dat je een **potplant** wint. Maar bingo speel je met bejaarden. Niet met het bloed van **topsporters**.

AMSTERDAM

Bijna drie jaar geleden introduceerde de internationale wielerbond UCI een nieuw spel: bloedpaspoortbingo. Het gaat als volgt. Je zit met een stel pseudowetenschappers rond een tafel, je goochelt met een hoop cijfertjes, je hantest wat in het rond met bloedwaardes – en aan het eind van het spel rolt de naam van de winnaar uit de bus. Die winnaar krijgt geen prijs; hij wordt bestolen. Van zijn carrière. Van zijn portemonnee. En van zijn imago.

De UCI is inmiddels niet meer de enige bond die bloedpaspoortbingo speelt. De internationale schaatsbond ISU doet ook vrolijk mee.

Een greep uit de winnaars van de afgelopen jaren: de Duitse schaatsster Claudia Pechstein. En de wielrenners Franco Pellizzotti (bolletjestrui in de Tour van 2009), Pietro Caucchioli (ooit derde in de Giro) en Tadej Valjavec (tiende in de Tour van 2008). Ze

'Het systeem van het bloedpaspoort rammelt aan alle kanten.'

Statisticus Klaas Faber

werden aangewezen als dopinggebruikers. Niet omdat er doping werd gevonden in hun bloed of urine, niet omdat er bij ze thuis spuiten epo in de koelkast werden gevonden, zelfs niet omdat ze klant waren van een dubieuze veearts – maar omdat hun bloedwaardes zogenoemde 'abnormale schommelingen' vertoonden.

Volgens de UCI en ISU kunnen abnormale schommelingen worden veroorzaakt door dopinggebruik. Dat is een waarheid als een koe. Maar abnormale schommelingen kunnen ook worden veroorzaakt door ziekte. Of door hoogtetraintaining. Of door uitdroging. Of door overtraindheid. Of door meetfouten. Of simpelweg door het feit dat topsporters per definitie abnormaal zijn.

Abnormale schommelingen in een bloedpaspoort leiden tot een vermoeden. Dat vermoeden kan een basis zijn voor extra, specifieke, dopingtesten – ook wel *target testing* genoemd. Maar de bonden gaan een stap verder: als er geen doping wordt gevonden bij de extra testen, dan is het vermoeden van dopinggebruik plotseling ook genoeg om de renner te schorsen. Tot afschuw van de meeste wetenschappers.

Zo zei Harm Kuipers (nota bene lid van de medische commissie van de internationale schaatsbond) anderhalf jaar geleden nog dat hij het 'niet koosjer' zou vinden als schommelende waarden in het bloedpaspoort op zichzelf al genoeg zouden zijn voor een schorsing. Arme Harm; een paar maanden na die uitspraak schorste de ISU Pechstein op basis van de gegevens die Kuipers zelf had verzameld.

Bewijs

Maar vooral de deskundigen die niet voor de UCI of ISU werken, wijzen bloedpaspoortbingo af. De Nederlandse statisticus Klaas Faber ziet met afgrijzen aan hoe er wordt gegoocheld met cijfers om bewijs in elkaar te flansen: 'Statistisch gezien rammelt het systeem aan alle kanten. De denering is nu: doping levert abnormale bloedwaardes op, dus als we iets abnormaals vinden is het doping. Terwijl topsporters per definitie lichamelijk en genetisch abnormaal zijn. Om zich in te dekken hebben ze een zogenaamd pa-

met bloed

nel van deskundigen ingesteld. Die gaan bij elkaar zitten, kijken naar de data en zeggen: nou, wat maken we ervan jongens? Dat is geen wetenschap.'

Klinisch chemicus Douwe de Boer: 'Voor *target testing* is dat bloedpaspoort heel bruikbaar. Maar disciplinaire actie op basis van een paar bloedwaardes alleen: dat kan écht niet. Het bewijs dat uit zo'n paspoort wordt gehaald is zo indirect. Alsof er een moord is gepleegd en je wijst iemand als moordenaar aan omdat hij in de buurt is geweest toen de moord werd gepleegd.'

En jurist Janwillem Soek: 'Dat hele bloedpaspoort draait alleen maar om vermoedens. Daarop kun je toch

'Gaan we straks ook sporters schorsen omdat ze kippenvel hebben?'

Jurist Janwillem Soek

niet iemand schorsen? Hoe ver moet je gaan? Gaan we straks ook sporters schorsen omdat ze wit weg trekken of kippenvel hebben?'

Volgende ronde

De UCI steekt jaarlijks bijna tien miljoen euro in het bloedpaspoortstelsel. Daar wil het wat voor terug: slachtoffers. Linksom of rechtsom, dat maakt niet uit. En dus worden er een stel cijferfetisjisten bij elkaar gezet die uitmaken wat normaal is en wat niet. Dat is geen recht. Dat is bingo.

Maar het mooie van bloedpaspoortbingo is dat er altijd een volgende ronde komt: in de rechtszaal. De geslachtofferde sporters slaan terug. Wielrenners Pellizotti en Valja-vec zijn vorige week vrijgesproken door nationale commissies. De UCI gaat waarschijnlijk in hoger beroep bij het Hof van Arbitrage voor Sport, waar de zaak tegen Caucchioli inmiddels al is beland. De zaak van schaatsster Claudia Pechstein is onderweg naar het Europees Hof voor de Rechten van de Mens. En er hangen schadeclaims tegen de UCI en ISU in de lucht.

Het is wachten op het moment dat de hogere rechters de luchtbel van vermoedens doorprikken en een dikke rode streep zetten door het spel met het bloedpaspoort. Want deze bingo is per definitie vals. ●